

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

KOMUNIKACIJOS STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠAS

PROJEKTAS

Vilnius
2019

Komunikacijos studijų krypties aprašas yra parengtas Studijų kokybės vertinimo centrui įgyvendinant projektą „Studijas reglamentuojančių aprašų sistemos plėtra (SKAR-3)“, projekto Nr. 09.3.1-ESFA-V-732-01-0001, vykdomą pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.3.1-ESFA-V-732 įgyvendinimo priemonę „Studijų sistemos tobulinimas“, finansuojamą Europos Sąjungos fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

Komunikacijos studijų krypties aprašą (jo projektą) parengė ekspertų grupė, veikianti pagal 2019 m. gegužės 27 d. Viešojo pirkimo atlygintinų paslaugų sutartį Nr. 11ESF7-45-2019: Gintaras Aleknonis (grupės vadovas), Renata Matkevičienė, Kristina Juraitė, Zenona Ona Atkočiūnienė, Remigijus Misiūnas, Gintarė Žemaitaitienė, Džina Donauskaitė, Lina Jakučionienė ir Svajūnė Marcinkevičienė.

KOMUNIKACIJOS STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Komunikacijos studijų krypties aprašu (toliau – Aprašas) reglamentuojami komunikacijos studijų krypties studijų programų specialieji reikalavimai.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu bei jį įgyvendinančiais teisės aktais. Taip pat atsižvelgta į šiuos profesinius standartus, patvirtintus Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro direktoriaus: 2019 m. birželio 26 įsakymą V1-124 „Dėl poligrafijos, žiniasklaidos ir reklamos sektoriaus profesinio standarto patvirtinimo“ (TAR, 2019-06-26, Nr. 10192); 2019 m. liepos 4 d. įsakymą Nr. V1-136 „Dėl Paslaugų administravimo, įstaigų aptarnavimo ir saugos užtikrinimo veiklos sektoriaus profesinio standarto patvirtinimo“ (TAR, 2019-07-05, Nr. 11200); 2019 m. liepos 19 d. įsakymą Nr. V1-143 „Dėl švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos standarto patvirtinimo“ (TAR, 2019-07-23, Nr. 12088). Rengiant Aprašą remtasi ir užsienio šalių patirtimi, atsižvelgta į atitinkamus įvairių užsienio šalių bei tarptautinių organizacijų standartus ar reglamentus, visų pirma *The Global Standard of the Communication Profession*, kuri yra parengusi Tarptautinė verslo komunikacijos asociacija (*International Association of Business Communicators*), taip pat JK aukštojo mokslo kokybės kodekso gaires *Communication, Media, Film and Cultural Studies, UK Quality Code for Higher education* (2016) ir kt.

3. Aprašas skirtas koleginių ir universitetinių pirmosios ir antrosios studijų pakopų komunikacijos studijų krypties studijų programoms reglamentuoti nepriklausomai nuo studijų formos.

4. Aprašo tikslai:

4.1. Padėti aukštosioms mokykloms rengti, atnaujinti ir vertinti socialinių mokslų komunikacijos studijų krypties studijų programas.

4.2. Informuoti abiturientus, studentus, akademinę bendruomenę, darbdavius ir socialinius partnerius bei visuomenę apie komunikacijos studijų krypties studijose įgyjamas žinias ir gebėjimus, ugdomas kompetencijas bei specialistų rengimo pobūdį.

4.3. Pateikti gaires komunikacijos studijų krypties studijų programas vertinantiems ekspertams ir jas akredituojančioms institucijoms išorinio vertinimo metu ir padėti pasirengti aukštosioms mokykloms išoriniam bei vidiniam vertinimui.

5. Baigus komunikacijos studijų krypties studijas įgyjami šie kvalifikaciniai laipsniai: socialinių mokslų profesinis bakalauras, socialinių mokslų bakalauras, socialinių mokslų magistras. Studijų trukmė ir apimtis kreditais turi atitikti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo aktualioje redakcijoje numatytas normas.

6. Komunikacijos studijų krypties pirmosios pakopos universitetinės studijų programos, kuriomis siekiama perteikti studentams bazines minėtų mokslų žinias, gali būti skirtos:

6.1. Komunikacijos studijoms, kurias baigus suteikiamas socialinių mokslų bakalauro kvalifikacinis laipsnis.

6.2. Dviejų kryptių – komunikacijos krypties ir aukštosios mokyklos nustatytos bei studento pasirenkamos gretutinės krypties – studijoms, kurias baigus suteikiamas dvigubas – socialinių mokslų ir gretutinės krypties – bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir nurodomas studijų krypties kodas bei pavadinimas.

6.3. Pirmosios pakopos universitetinių studijų programose gali būti numatyta galimybė suteikti dvigubą pagrindinės krypties (šakos) ir komunikacijos mokslų, kaip gretutinės studijų

krypties, socialinių mokslų bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Jei tiek pagrindinės, tiek gretutinės studijos suteikia socialinių mokslų bakalauro kvalifikacinį laipsnį, diplome turi būti nurodomi ir studijų krypties kodas bei pavadinimas. Minimū atveju komunikacijos krypties gretutinių studijų apimtis yra ne mažesnė kaip 60 kreditų. Baigus komunikacijos krypties gretutines studijas, turi būti pasiekti šio Aprašo III skyriuje nurodyti studijų rezultatai.

7. Komunikacijos studijų krypties studijos gali būti organizuojamos nuolatine arba išstėtine forma. Organizuojant studijas skirtingomis formomis, turi nesiskirti to paties kvalifikacinio laipsnio studijų sandara, bendra apimtis (studijų kreditai), studijų turinys ir rezultatai.

8. Į komunikacijos studijų krypties pirmosios pakopos studijų programas konkurso būdu priimami ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą turintys asmenys, atsižvelgiant į mokymosi rezultatus, stojamuosius egzaminus ar kitus aukštosios mokyklos nustatytus kriterijus.

9. Antrosios pakopos universitetinės studijos skirtos pasirengti savarankiškam tiriamajam darbui, kuriam atlikti reikia atitinkamų teorinių ir metodologinių žinių ir gebėjimų jas taikyti.

10. Į antrosios studijų pakopos komunikacijos studijų krypties studijas priimami asmenys gali būti:

10.1. Baigę universitetinės pirmosios pakopos komunikacijos, informacijos paslaugų, leidybos, žurnalistikos krypties studijas.

10.2. Baigę kitų mokslų, tiek universitetinių, tiek koleginių studijų pirmosios pakopos studijas ir atitinkantys aukštosios mokyklos nustatytus reikalavimus. Šiais atvejais vadovaujamosi aukštosios mokyklos reikalavimais dėl papildomųjų studijų ar išlyginamųjų dalykų: pirmaisiais studijų metais turi būti numatyti išlyginamieji dalykai ar prieš prasidedant studijoms – papildomosios studijos. Išlyginamuosius dalykus, papildomųjų studijų dalykų sąrašą, studijų turinį ir apimtį nustato aukštoji mokykla, laikydamasi šių reikalavimų.

11. Komunikacijos studijų krypties studijų programų tikslai:

11.1. Išugdyti komunikacines kompetencijas: gebėjimus rinkti, sisteminti, analizuoti, vertinti, kurti bei skleisti visuomenei reikšmingą informaciją; išmanyti komunikacijos rinkos struktūrą ir jos funkcionavimo ypatumus.

11.2. Išugdyti plačią erudiciją, tarpdisciplininių žinių poreikį, kritinį mąstymą, medijų raštingumą.

11.3. Išugdyti gebėjimą kritiškai ir kūrybingai vertinti visų medijų raiškos galimybes.

11.4. Išugdyti asmeninės lyderystės, komandinio darbo bei organizacinius įgūdžius.

11.5. Išugdyti gebėjimą išlaikyti, kelti bei plėsti profesinę kompetenciją per visą gyvenimą trunkantį mokymąsi.

12. Baigus pirmosios pakopos bakalauro ar profesinio bakalauro komunikacijos studijų krypties studijas, suteikiami kvalifikaciniai laipsniai atitinka šeštąjį, o antrosios pakopos magistro – septintąjį Lietuvos kvalifikacijų sandaros ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos bei Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sąrangos lygmenis.

II SKYRIUS

STUDIJŲ KRYPTIES SAMPRATA IR APRĖPTIS

13. Komunikacija aprėpia medijų ir komunikacijos studijas, apimančias komunikacijos turinio ir jo sklaidos priemonių analizę, valdymą ir taikymą profesinėje ir asmeninėje erdvėje. Komunikacijos studijų objektas plačiąja prasme apima informacinio ir komunikacinio turinio kūrimą, pranešimų sklaidos, apimančios auditorijos ir jos poreikių suvokimą, pranešimų supratimą ir poveikį, analizę, tradicinių bei naujųjų medijų vaidmens ir veikimo išnarmą. Komunikacija, kaip studijų objektas, organiškai sieja teorines žinias, technologijų išnarmą, procesų analizę, komunikacijos supratimą ir kūrybiškumą.

14. Komunikacijos studijų kryptis priklauso socialinių mokslų sričiai, ji itin glaudžiai susijusi su tokiomis socialinių mokslų studijų kryptimis, kaip informacijos paslaugos, leidyba bei

žurnalistika. Komunikacijos studijų kryptis susijusi su socialinių mokslų srities sociologijos, psichologijos, ekonomikos, antropologijos studijomis; politikos mokslais; teise; verslo ir viešosios vadybos srities vadybos ir rinkodaros studijomis; humanitarinių mokslų srities filosofijos, istorijos, kultūros studijomis; menų srities kino, medijų meno, dizaino bei kitomis studijomis.

15. Komunikacijos studijų krypties studijos turi atskleisti komunikacijos, kaip veiklos, įvairovę, jos kompleksiškumą ir tarpdiscipliniškumą, kaitą visuose kontekstuose įvairiais lygmenimis. Komunikacijos specialistai turi išsiskirti teorinių žinių ir požiūrių įvairovę, suvokti šiuolaikinei visuomenei kylančias komunikacijos problemas ir iššūkius, jų ryšį su politiniais, socialiniais, ekonominiais procesais. Jie turi gebėti profesionaliai ir etiškai bendrauti su informacijos kūrėjais bei vartotojais, racionaliai ir kūrybiškai naudotis šiuolaikine komunikacijos technika ir technologijomis.

16. Komunikacijos studijų krypties programos pasižymi didele strategijų ir taikomų metodų įvairove, savo tikslams pasitelkia kokybinius, kiekybinius bei mišrius socialinių ir humanitarinių mokslų metodus.

17. Komunikacijos studijų krypties programas baigę absolventai gali dirbti tiek privačiame, tiek viešajame ar nevyriausybiname sektoriuose. Absolventai gali dirbti komunikacinį (taip pat organizacinį, vadybinį) darbą įvairiose minėtų sektorių organizacijose: verslo, gamybos ar prekybos, švietimo, žiniasklaidos, reklamos, leidybos, turizmo, laisvalaikio ir pramogų industrijų, architektūros ir urbanistikos įstaigose, kultūros ir meno organizacijose; kurti individualius kūrybinių industrijų verslo projektus; teikti konsultacines vidinės ir išorinės komunikacijos organizavimo paslaugas; taikyti šiuolaikines informacijos ir komunikacijos technologijas. Be šių išvardytų, baigę magistro studijas, jie gali dirbti mokslo tiriamąjį darbą ar tęsti studijas trečioje pakopoje – doktorantūroje.

III SKYRIUS

BENDRIEJI IR SPECIALIEJI STUDIJŲ REZULTATAI

18. Baigus kolegines pirmosios pakopos (profesinis bakalauras) komunikacijos studijų krypties studijas, turi būti pasiekti šie studijų rezultatai:

18.1. Žinios, jų taikymas:

18.1.1. Išmano komunikacijos sąvokas ir geba jas taikyti praktiškai sprendžiant aktualius komunikacijos aplinkoje kylančius klausimus.

18.1.2. Supranta komunikacijos tekstų, dalyvių ir technologijų vaidmenį vietos, nacionaliniu ir globaliu mastu.

18.1.3. Suvokia šiuolaikinės komunikacijos reguliavimo ir saviregulavimo sistemas, jų veikimą ir jų funkcijas.

18.1.4. Vadovaujasi asmens duomenų apsaugos, autorių ir gretutinių teisių apsaugos bei profesinės etikos normomis, siekia užtikrinti kūrybinių paslaugų ir produktų autorių ir vartotojų teisių apsaugą.

18.1.5. Geba taikyti kūrybinės raiškos, komandinio darbo, informacijos paieškos, viešojo kalbėjimo, profesinės kalbos vartojimo ir kitus profesinius gebėjimus.

18.2. Gebėjimai vykdyti tyrimus:

18.2.1. Supranta mokslinių ir taikomųjų tyrimų paskirtį, yra susipažinę su jų metodais ir geba juos pasirinkti ir taikyti praktiškai.

18.2.2. Geba efektyviai panaudoti įvairius empirinės informacijos šaltinius, juos analizuoti, pateikti ir daryti tyrimais pagrįstas išvadas.

18.2.3. Yra susipažinę su komunikacijos tyrimo etikos principais, geba juos vertinti ir taikyti.

18.3. Specialieji gebėjimai:

18.3.1. Pasitelkdami įvairias šiuolaikines medijas, geba atpažinti, vertinti ir savarankiškai parengti įvairaus pobūdžio komunikacinį (tekstinį ir vizualinį) turinį.

18.3.2. Geba savarankiškai reikšti savo mintis, idėjas tekstu, žodžiu bei vaizdu.

18.3.3. Geba greitai perprasti ir prisitaikyti prie šiuolaikinių medijų kintančios aplinkos.

18.3.4. Geba parengti ir įgyvendinti komunikacijos planus, atsižvelgdami į organizacijų, institucijų, bendruomenių ir kitų komunikacijos dalyvių interesus bei tikslinių auditorijų poreikius.

18.3.5. Vadovaujasi asmens duomenų apsaugos, autorių ir gretutinių teisių apsaugos bei profesinės etikos normomis, siekia užtikrinti kūrybinių paslaugų ir produktų autorių ir vartotojų teisių apsaugą.

18.4. Socialiniai gebėjimai:

18.4.1. Efektyviai komunikuoja raštu bei žodžiu, geba dirbti komandoje, planuojant ir įgyvendinant komunikacines veiklas.

18.4.2. Demonstruoja kūrybinio bendradarbiavimo, problemų sprendimo, žmogiškųjų, finansinių ir laiko resursų valdymo gebėjimus profesinėje aplinkoje.

18.4.3. Taiko socialinės atsakomybės kompetencijas bendradarbiaudami su verslo partneriais, klientais, vartotojais ir kitomis suinteresuotųjų grupėmis.

18.4.4. Supranta tarpkultūrinės komunikacijos skirtumus, susijusius su vertybių, požiūrių ir elgesio skirtumais rasiniu, etniškumo, religiniu, lyties pagrindu.

18.5. Asmeniniai gebėjimai:

18.5.1. Dirba kūrybiškai, savarankiškai ir atsakingai, laikosi profesinės etikos normų. Vadovaujasi žodžio laisvės, socialinės atsakomybės, žmogaus teisių apsaugos ir kitais demokratijos bei pilietinės visuomenės principais.

18.5.2. Geba prisitaikyti prie kintančių medijų aplinkos, taikyti naujų medijų ir informacinio raštingumo žinias, atsakingai naudoja šiuolaikines technologijas.

18.5.3. Supranta savarankiško mokymosi visą gyvenimą svarbą, plėtoja studijų metu įgytą patirtį ir planuoja profesinę karjerą.

18.5.4. Greitai orientuojasi komunikacinėje erdvėje, lengvai prisitaiko prie pokyčių.

19. Baigus universitetines pirmosios pakopos (universitetinis bakalauros) komunikacijos studijų krypties studijas, turi būti pasiekti šie studijų rezultatai:

19.1. Žinios, jų taikymas:

19.1.1. Supranta komunikacijos procesų prigimtį ir vietą modernioje visuomenėje bei jų dinamišką santykį su kitomis visuomenės struktūromis politiniu, ekonominiu, sociokultūriniu ir technologiniu požiūriu.

19.1.2. Išmano klasikinės ir šiuolaikinės komunikacijos teorines prieigas ir geba jas taikyti, sprenddami aktualius komunikacijos aplinkoje kylančius klausimus.

19.1.3. Atpažįsta komunikacijos tekstų, kontekstų, dalyvių, žanrų ir technologijų ypatumus ir jų sąveiką.

19.1.4. Suvokia komunikacijos reguliavimo ir savireguliacijos sistemų prigimtį ir jų funkcijas komunikacijos, kūrybinių industrijų ir medijų lauke.

19.1.5. Vadovaujasi asmens duomenų apsaugos, autorių ir gretutinių teisių apsaugos bei profesinės etikos normomis, siekia užtikrinti kūrybinių produktų autorių ir vartotojų teisių apsaugą.

19.2. Gebėjimai vykdyti tyrimus:

19.2.1. Suvokia mokslinių ir taikomųjų tyrimų prigimtį, logiką bei poreikį, analizuojant įvairius komunikacijos procesų ir medijų aspektus.

19.2.2. Geba pasirinkti ir pritaikyti atitinkamas analitines prieigas, kiekybinius ir kokybinius metodus, įgyvendindami komunikacijos tekstų, kontekstų, dalyvių, žanrų, formų ir priemonių tyrimus.

19.2.3. Efektyviai panaudoja įvairius empirinės informacijos šaltinius, juos analizuoja, reflektuoja, priima tyrimais pagrįstus sprendimus.

19.2.4. Išmano komunikacijos tyrimo etikos principus, geba juos taikyti ir kritiškai vertinti tyrimų rezultatus.

19.3 Specialieji gebėjimai:

19.3.1. Planuoja ir kuria įvairaus pobūdžio komunikacinį turinį, taiko skirtingas raškos ir technologines priemones.

19.3.2. Kuria, analizuoja ir vertina komunikacijos planus, atsižvelgdami į organizacijų, institucijų, bendruomenių ir kitų komunikacijos dalyvių interesus bei tikslinių auditorijų poreikius, įvertindami aplinkos veiksnių įtaką įvairiais komunikacijos plano rengimo ir įgyvendinimo etapais.

19.3.3. Suvokia organizacijos vadybos ir veiklos organizavimo procesus, šias žinias taiko komunikacijos veiklos analizei, rengdami ar vertindami komunikacijos planus.

19.3.4. Išmano ir geba parinkti komunikacijos vertinimo būdus, geba matuoti komunikacijos veiklų rezultatus.

19.3.5. Taiko informacijos ieškos, kūrybinio rašymo, viešojo kalbėjimo, medijų raštingumo, profesinės kalbos vartojimo ir kitus profesinius gebėjimus komunikacijos plano sudarymui, komunikacijos turinio kūrimui, pateikimui ir analizei.

19.4. Socialiniai gebėjimai:

19.4.1. Geba dirbti individualiai ir grupėje planuojant ir įgyvendinant komunikacines veiklas.

19.4.2. Demonstruoja lyderystės, komandinio darbo, kūrybinės raškos, problemų sprendimo, žmogiškųjų, finansinių ir laiko resursų valdymo gebėjimus profesinėje aplinkoje.

19.4.3. Taiko darnaus vystymosi, demokratinio dalyvavimo, verslumo ir socialinės atsakomybės kompetencijas, bendraudami su verslo partneriais, klientais, vartotojais ir kitomis tikslinėmis auditorijomis.

19.4.4. Supranta ir gerbia tarpkultūrinės komunikacijos skirtumus, susijusius su vertybių, požiūrių ir elgesio skirtumais rasiniu, etniškumo, religiniu, lyties pagrindu.

19.5. Asmeniniai gebėjimai:

19.5.1. Dirba kūrybiškai, savarankiškai ir atsakingai, laikosi profesinės etikos normų ir darnaus vystymosi principų.

19.5.2. Vadovaujasi žodžio laisvės, socialinės atsakomybės, žmogaus teisių apsaugos bei kitais demokratijos ir pilietinės visuomenės principais.

19.5.3. Greitai prisitaiko prie kintančių medijų aplinkos, geba taikyti medijų ir informacinio raštingumo žinias, atsakingai naudoja šiuolaikines technologijas.

19.5.4. Supranta savarankiško mokymosi visą gyvenimą svarbą, plėtoja studijų metu įgytą patirtį ir planuoja profesinę karjerą, nuolat siekia tobulinti savo veiklą, žinias, gebėjimus, įgūdžius.

20. Baigus universitetines antrosios pakopos komunikacijos studijų krypties studijas, turi būti pasiekti šie studijų rezultatai:

20.1. Žinios, jų taikymas:

20.1.1. Išmano medijų ir komunikacijos teorines prieigas, modelius bei konceptus, geba teorines žinias integruoti ir pritaikyti tarpasmeninės, grupinės, organizacinės, viešosios ir masinės komunikacijos problemų vertinimui ir sprendimui.

20.1.2. Geba analizuoti ir vertinti šiuolaikinės komunikacijos procesus nacionaliniu, tarptautiniu ir globaliu mastu, numatyti kultūrinių, socialinių, politinių, rinkos bei technologinių veiksnių reikšmę medijų ir komunikacijos veiklos sričiai, gali prognozuoti šios srities ateities raidos scenarijus.

20.1.3. Išmano teisinio reguliavimo kontekstą bei korporatyvinės socialinės atsakomybės principus, geba juos taikyti viešosios komunikacijos praktikoje.

20.2. Gebėjimai vykdyti tyrimus:

20.2.1. Turi metodologinių žinių ir gebėjimų atpažinti ir formuluoti tyrimo problemas, inicijuoti ir savarankiškai įgyvendinti medijų ir komunikacijos tyrimus, kūrybiškai taikyti mokslinius metodus, surinkti empirinę informaciją, tinkamai valdyti laiko, žmogiškuosius ir finansinius išteklius.

20.2.2. Išmano ir geba reflektuoti tyrimo eigą, kritiškai vertinti tyrimo rezultatus, nustatyti jų patikimumą, efektyviai komunikuoti tyrimo rezultatus žodžiu ir raštu, atsižvelgdami į auditorijos interesus.

20.2.3. Suvokia empirinių tyrimų ribotumą, vadovaujasi tyrėjo etikos bei socialinės atsakomybės principais, geba atpažinti ir spręsti tyrimo etikos klausimus.

20.3. Specialieji gebėjimai:

20.3.1. Išmano organizacijų komunikacijos, ryšių su visuomene, marketingo, vadybos principus, geba analizuoti, planuoti, vertinti įvairaus pobūdžio komunikacijos procesus, priimti sprendimus šių procesų tobulinimui.

20.3.2. Geba analizuoti organizacijos informacinę aplinką, valdyti vidinę ir išorinę komunikaciją, kurti tarpusavio supratimu ir bendradarbiavimu grįstus ryšius su auditorijomis, rengti ir įgyvendinti komunikacijos strategijas, visuomenės informavimo programas.

20.3.3. Geba savarankiškai generuoti kūrybines idėjas, panaudoti įvairius informacijos ir žinių įgijimo, kaupimo, skleidimo ir išsaugojimo metodus, kuriančius konkurencinį organizacijų pranašumą.

20.3.4. Geba komunikuoti etiškai, kūrybiškai ir efektyviai, įvertinti skirtingų auditorijų poreikius ir kontekstą, derinti įvairias komunikacijos priemones.

20.4. Socialiniai gebėjimai:

20.4.1. Geba vadovauti komandai, inicijuoti, planuoti ir organizuoti komandinį darbą, motyvuoti komandos narius, skatinti jų bendradarbiavimą ir profesinį augimą.

20.4.2. Išmano tarpasmeninės, grupės ir viešosios komunikacijos etikos principus, geba priimti pilietinę ir socialinę atsakomybę už savo ir komandos veiklos rezultatus, jų poveikį visuomenės gerovei ir aplinkai.

20.4.3. Geba diskutuoti dalykiniais klausimais, argumentuotai reikšti mintis, kūrybiškai spręsti problemas ir reflektuoti savo profesinę veiklą ir asmeninę poziciją atviros, demokratinės ir pilietinės visuomenės kontekste.

20.5. Asmeniniai gebėjimai:

20.5.1. Geba įvertinti profesinės veiklos galimybes ir asmeninius poreikius, vadovautis mokymosi visą gyvenimą principu, siekiant asmeninio ir profesinio augimo.

20.5.2. Geba analitiškai, strategiškai, kūrybiškai mąstyti, inicijuoti ir organizuoti projektus, spręsti problemines situacijas, priimti atsakomybę už savo veiksmus.

20.5.3. Turi medijų ir informacinio raštingumo, kritinio mąstymo ir analitinių gebėjimų vertinti informaciją, jos poveikį visuomenei, atsakingai naudotis komunikacijos ir informacijos technologijomis.

20.5.4. Turi tiriamojo darbo teorinių žinių, įgūdžių bei patirties, galimybių dalyvauti mokslinėje veikloje, reikalingų norint tęsti studijas trečiojoje studijų pakopoje.

IV SKYRIUS

DĖSTYMAS, STUDIJAVIMAS IR VERTINIMAS

21. Dėstymas, studijavimas ir vertinimas komunikacijos studijų krypties studijų programose turi remtis minėtų studijų programų samprata ir studijų rezultatais, taip pat turi derėti su besikeičiančiu tarptautiniu ir nacionaliniu šių sričių mokslinių tyrimų kontekstu.

22. Akademinis ir administracinis personalas turi žinoti ir suprasti studijų programos didaktinę koncepciją, akademinis – demonstruoti, o administracinis – užtikrinti kompetencijas, įgalinančias pasiekti studijų programų rezultatus, gebėti konstruoti sudėtinius studijų programų modulius. Studijų procese būtina remtis mokslinių tyrimų rezultatais, išmanyti ryšius su kitomis susijusiomis studijų ir mokslo kryptimis, tarpdalykiškumo galimybės.

23. Skirtingų studijų pakopų studijose gali būti taikomi tie patys studijų metodai, tačiau turi skirtis pateikiamų užduočių turinys, sudėtingumas ar studento savarankiškumo raiška. Atsižvelgiant į šiuos požymius, studijų programose turi būti planuojama kontaktinio darbo apimtis, skiriama studijuoti būtinoje studijų aplinkoje ir situacijose, reikalaujančiose tiesioginės (ne virtualiosios)

sąveikos su kitais studijų proceso dalyviais. Kontaktinio darbo apimtys turi derėti su tuo metu galiojančiuose teisės aktuose įtvirtintomis teisės normomis.

24. Studijų procese mokymosi visą gyvenimą koncepcijai įgyvendinti studentus reikia rengti ir skatinti juos būti atsakingus už savo mokymąsi, suteikti trūkstamą informaciją apie karjeros planavimą ir įgyvendinimą. Programa, jos turinys ir didaktinė sistema turi motyvuoti studentus panaudoti studijoms ir kitus galimus išteklius bei šaltinius.

25. Studijų (dėstyimo ir studijavimo) metodų pasirinkimas turi užtikrinti studijų rezultatų pasiekimą, kuris grindžiamas mokėjimų bei gebėjimų rinkiniais ir jų įvertinimais. Studijų procese turi būti lanksčiai taikomas platus aktyvių (dėstyimo ir studijavimo) metodų diapazonas, studentams sudarantis galimybes įsisavinti platų kognityvinių, tarpasmeninių bei praktinių mokėjimų spektrą. Dėstyimo ir studijavimo metodai turi būti aiškiai apibrėžti, reguliariai peržiūrimi ir tobulinami atsižvelgiant į pokyčius, efektyvūs ir įvairūs. Savarankiško darbo užduotys turi atitikti studijų programos studijų rezultatus, motyvuoti studentus racionaliai naudoti studentų ir dėstytojų laiką bei materialiuosius išteklius (bibliotekas, laboratorijas, įrangą ir kt.).

26. Komunikacijos studijų krypties studijų programų specifika reikalauja atitinkamų metodų ir lankstaus jų taikymo, derinant tradicinius (paskaita, seminaras, rašto darbai, prezentacija) ir interaktyvius („svečio paskaita“, komandinis darbas, atvejo analizė, probleminis mokymasis, vaidmenų žaidimai ir simuliacijos, išvykstamieji vizitai, ilgalaikis ar trumpalaikis tarptautinis atvykstamasis ar išvykstamasis mobilumas ir kt.) studijų metodus.

27. Universitetinėse studijose dėstyimas ir studijavimas turi būti papildytas tiriamaisiais darbais, pritaikymu praktikoje ir perkeliamųjų mokėjimų plėtote, antrojoje studijų pakopoje – įtraukimu į mokslinę veiklą (konferencijas, projektus, mokslines praktikas ir kt.). Koleginėse studijose – pritaikymu ir perkeliamųjų gebėjimų plėtote, kuri užtikrinama per praktinę veiklą (praktikas, išvykas, mainus ir kt.). Studijų programos struktūra ir parinkti metodai turi kryptingai vesti nuo bendrųjų sąvokų ir konceptų prie jų taikymo, gebėjimo tirti ir daryti išvadas, parengti tiriamiesiems atitinkamų studijų dalykų darbams, atliekant paskirų kursų užduotis ir įsisavintas žinias taikant profesinės praktikos metu.

28. Praktika yra vertinga studijų programos dalis, privaloma bakalauro studijose ir rekomenduojama magistro studijose. Būtina užtikrinti tinkamą praktikos organizavimą, kurį sudaro studentų parengimas ir apmokymas, užduočių parengimas, supervizijų ar nuolatinio grįžtamojo ryšio organizavimas, glaudaus ryšio su praktikos vietos vadovu palaikymas, ataskaitų išklaušymas bei įvertinimas, praktikų rezultatų viešinimas. Praktika siekiama užtikrinti žinių ir įgūdžių, įgyjamų teorinių studijų metu, dermę su praktine veikla, kurioje studijų metu įgytos kompetencijos yra įtvirtinamos, pritaikomos ir tobulinamos (pažintinės, mokomosios ar mokslo tiriamosios) praktikos vietoje.

29. Studijų pasiekimų vertinimo tvarka ir strategija turi būti įtvirtinta aukštosios mokyklos dokumentuose. Ja remiantis turi būti sudaromos individualios atskirų programų studijų dalykų ar modulių vertinimo tvarkos, nurodančios, kaip ir kokiais būdais bei metodais bus vertinamas studijų programos (studijų dalyko) tikslų įgyvendinimas (studijų rezultatai) lyginant su apibrėžtais tikslais. Taip pat nurodoma vertinimo formos ir tipas. Vertinimas turi būti grindžiamas šiais principais: pagrįstumo (vertinimu turi būti matuojamas apibrėžtas studijų rezultatų pasiekimo lygis), patikimumo, aiškumo (vertinimo sistema turi būti informatyvi, suprantama vertintojams ir vertinamiesiems), naudingumo (vertinimas turi būti teigiamai vertinamas pačių vertinamųjų ir prisidėti prie studijų programos tikslų įgyvendinimo bei studijų rezultatų pasiekimo), nešališkumo (vertinimas turi būti objektyvus ir nepriklausyti nuo vertintojo pasikeitimo, vertinimo metodai turi būti vienodai tinkami visiems vertinamiesiems). Aukštoji mokykla, nustatydamą vertinimo tvarką, turi užtikrinti dėstytojui teisę rinktis tinkamiausius vertinimo metodus.

30. Komunikacijos studijų krypties studijų programų disciplinose taikoma vertinimo sistema turi leisti stebėti siekiamo studijų rezultato dinamiką, padėti formuoti ir stebėti pažangą bei įsivertinti, koku lygiu pasiekti studijų rezultatai, nustatyti pokyčius, palaikyti grįžtamąjį ryšį, kurti

prielaidas rezultatams tobulinti. Vertinimo sistema bei vertinimo strategija turi užtikrinti studentų orientaciją į reikalingą žinių, supratimo ir gebėjimų pusiausvyrą. Vertinimo sistema turi apimti įvairius vertinimo būdus (formaliuosius ir neformaliuosius), tipus (diagnostinius, formuojamuosius, individualios pažangos, apibendrinamuosius ir kt.) ir metodus (žodinius, vaizdinius, praktinius), remtis veiklos rezultatų vertinimu ir aiškiais bei objektyviais kriterijais. Formuluojuant vertinimo kriterijus, nurodomi ir slenkstinio lygmens kriterijai, apibūdinantys minimalų privalomą rezultatą ir leidžiantys skirti studentui minimalų teigiamą įvertinimą.

31. Baigiamasis komunikacijos studijų krypties studijų programų darbas vertintinas kaip studijų rezultatų pasiekimo įrodymas, kai dėmesys sutelkiamas į pasirinktos teorinės ar praktinės problemos sprendimą taikant kiekybinius ir kokybinius tyrimus bei jų rezultatų interpretavimą ir proceso reflektavimą.

V SKYRIUS

STUDIJŲ PROGRAMŲ VYKDYMO REIKALAVIMAI

32. Komunikacijos studijų krypties studijų programas organizuojanti aukštoji mokykla turi turėti pakankamai akademinio, administracinio ir studijų pagalbinio personalo, materialinių, metodinių ir informacinių išteklių joms įgyvendinti.

33. Akademinis personalas vertinamas pagal mokslinę, pedagoginę ir praktinę patirtį: dalyvavimą moksliniuose tyrimuose, pažangių dėstytojų metodų taikymą, patirtį tarptautinėje mokslinėje ir pedagoginėje erdvėje, gebėjimą bendrauti užsienio kalbomis, dalyvavimą konferencijose, kvalifikacijos tobulinimo programose ir stažuotėse, pripažinimą profesinėse, mokslinėse bendrijose, profesinį išvalgumą, asmeninį domėjimąsi studentų studijų reikalais, gebėjimą patarti studentams dėl studijų planų, profesinės karjeros ir kriterijų, kuriais remiantis vertinamos studijų programos žinios ir gebėjimai. Kiekviena aukštoji mokykla numato minimaliuosius kvalifikacinius dėstytojų pareigybių reikalavimus, kurie negali prieštarauti galiojantiems teisės aktams.

34. Patalpos, kuriose vykdomos studijos, turi atitikti higienos ir darbo saugos reikalavimus, ir jų turi pakakti. Auditorijos turi būti aprūpintos vizualizavimo įranga, didelėse auditorijose turi būti įrengta įgarsinimo įranga. Studentų bendravimo gebėjimams lavinti ir komandinio darbo įgūdžiams formuoti turi būti įrengtos patalpos, pritaikytos darbui grupėmis.

35. Akademinė parama studentams teikiama šiais būdais:

35.1. Administracija turi užtikrinti studentams galimybę gauti reikalingas konsultacijas.

35.2. Akademinis ir administracinis personalas turi skatinti, motyvuoti, įpareigoti studentus įsitraukti į akademinę ir mokslinę veiklą.

35.3. Turi būti sudarytos sąlygos konsultuotis karjeros klausimais, gauti psichologinę ar kitą reikalingą pagalbą.

35.4. Turi būti sudarytos sąlygos studijuoti studentams, turintiems specialiųjų poreikių.

35.5. Turi būti sudarytos sąlygos studentams organizuoti kultūrinius renginius aukštosios mokyklos patalpose, steigti studentų organizacijas ar klubus ir dalyvauti jų veikloje.